

Teknologiateollisuus

Verotuksen vaikutus teollisuuden elinvoimaisuuteen

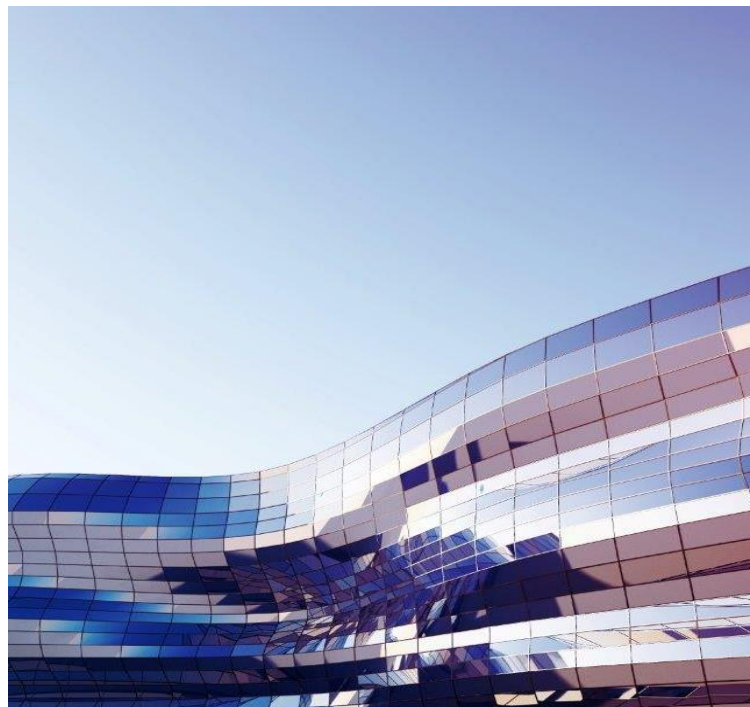
Maria Volanen, veroasiantuntija, Teknologiateollisuus ry

28.9.2017

Teknolohiateollisuus

– Suomen suurin elinkeino

- **50 %** Suomen koko viennistä.
- Alan yritykset investoivat Suomessa vuosittain noin **5,0 miljardia** euroa.
- **70 %** Suomen koko elinkeinoelämän t&k -investoinneista.
- Alan yritykset työllistävät suoraan noin **295 000** ihmistä, välillinen työllistämisaikutus mukaan lukien **750 000** henkilöä eli 30 % Suomen koko työvoimasta.
- Teknolohiateollisuus ry on EK:n suurin jäsenliitto – **1 600** jäsenyritystä.

Milloin yritys kohtaa verotuksen?

Yritystoiminta:

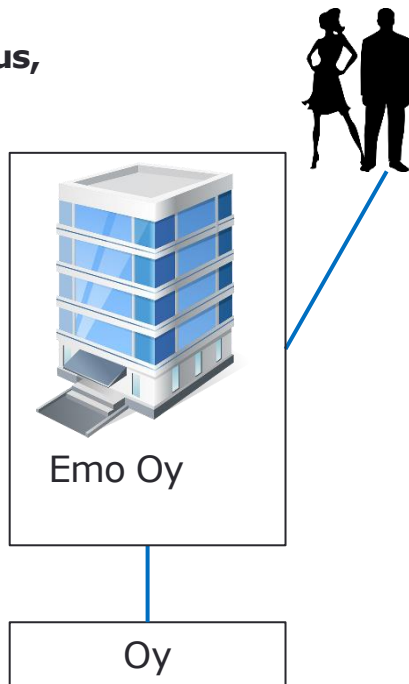
- **Yhteisövero**, ALV, **energiaverotus**, kiinteistövero, valmisteverotus.
- Työntekijöiden palkat, sivukulut.
- **Investoinnit ja niiden rahoitus**

Toimintaympäristö:

- **Verotusmenettely**
- **Kansainvälinen verotus**
- **Verojärjestelmä ja verotuet**

Konserni:

- Voitonjako – osinko ym.
- Siirtohinnoittelu
- Konserniavustusten ja -tukien verokysymykset

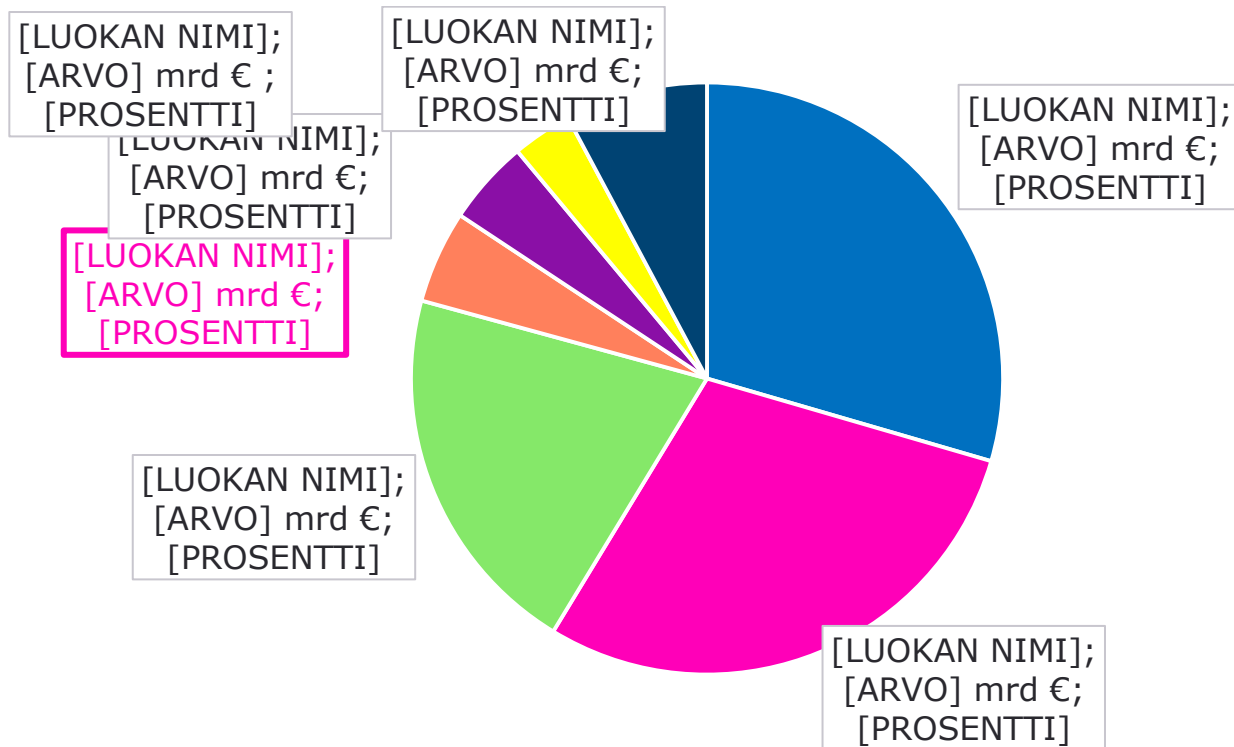
Omistus:

- **Voitonjako - osinko ym.**
- Osto, investoinnit
- Myynti, **sukupolvenvaihdos**

Yritysjärjestelyt:

- Myynti (käyttöomaisuus-osakkeiden myynnit)
- Yritys- ja liiketoimintakauppa, fuusio, jakautuminen jne.
- Liiketoiminnan purkaminen ja lopettaminen

Verojen ja veronluonteisten maksujen jakauma Suomessa 2016 (yhteensä 94,9 miljardia euroa)

Valtion intressi verotuksessa

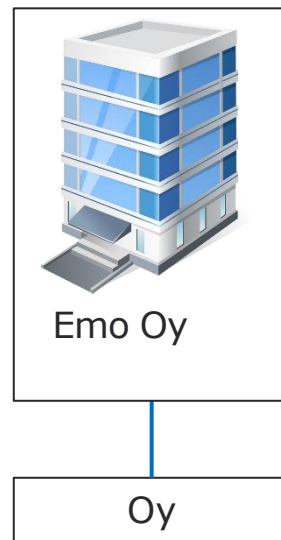
Yritystoiminta:

Veron kiristystä, veropohjan laajennuksia?

- **Yhteisövero – muutoksia?**
- **Kiinteistöverouudistus**
- Arvonlisäveron korotus?
- **Energiaverot**
- Ympäristöverot – uusia?

Toimintaympäristö:

- **Verotusmenettelyn automatisointi**
- **Veronkierron vastaiset hankkeet**
- **Kansainvälinen verotus –enemmän veroriitoja valtioiden välillä?**
- **Leikkauksia ja kiristystä verotuksiin?**
 - Käyttöomaisuuden hankintamenon jaksotus
 - ALV
 - Energiaverotus
 - Käyttöomaisuusosakkeiden myynnit

Omistus:

- **Osinkoverotuksen kiristäminen?**
- Sukupolvenvaihdosverotuksen kiristäminen?

Konserni:

- Siirtohinnoittelu – haastaminen ja Suomen verotuotot
- Konserniavustus – vaikuttaako tulolähdejaon poistaminen

Kilpailukykyisyys
edellyttää suuria
investointeja

Teollinen tuotanto:
Robotiikka, AI,
automatisaatio, Industry 4.0,
3D-printtaus

Uudet toimialat, tuotteet ja
palvelut:
IoT, Big Data, VR, AI

Koulutettu, osaava
henkilökunta:
ansiotuloverotus, yritys- tai
verotuki, koulutus, R&D

Investoinnit
edellyttävät
rahoitusta

Rahoitus:
Pankit, FinTech, blockchain,
Business Finland, EU-rahoitus,
yritysverotus, yritystuet

Hallinnolliset kulut:
Real Time Economy (RTE),
blockchain, verotusmenettely,
tulorekisteri

Omistus:
Osinkoverotus,
sukupolvenvaihdokset

Toimintaympäristö

Toimintaympäristö:
Infra, varmuus, ennakoita-
vuus. Energiaverotus,
verotusmenettely.

Kansainvälinen kilpailukyky:
tuet, verotus,
verosopimusverkosto,
lähdeverotus

Henkilökunnan saatavuus,
ikäntyvä väestö,
huoltosuhte

Luonto, kiertotalous:
Kannuste ekologisiin
ratkaisuihin

Verotuksen tulee kannustaa teknologiseen
kehitykseen. Verotus ei saa estää.

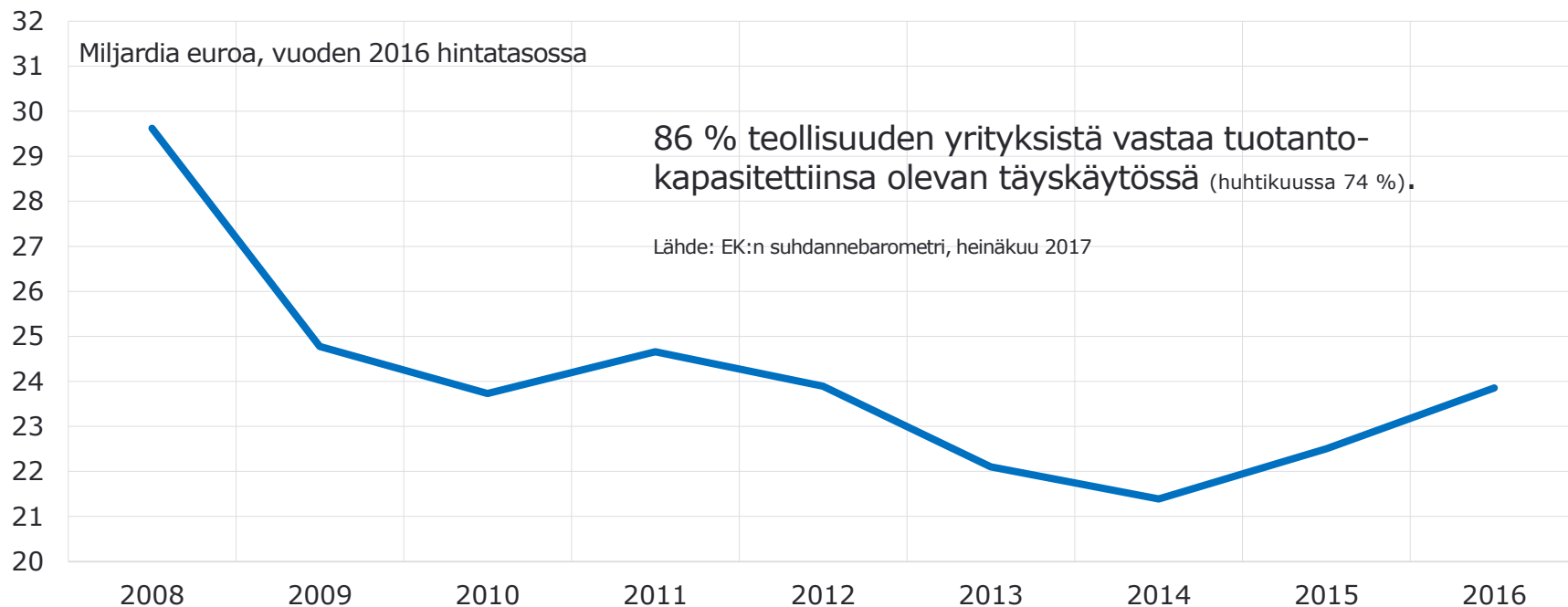
Kilpailukykyisyys edellyttää suuria investointeja:

- tuotanto, automaatio, digitaalisuus
- henkilöstö, tutkimus ja tuotekehitys

Voidaanko verotuksella vaikuttaa?

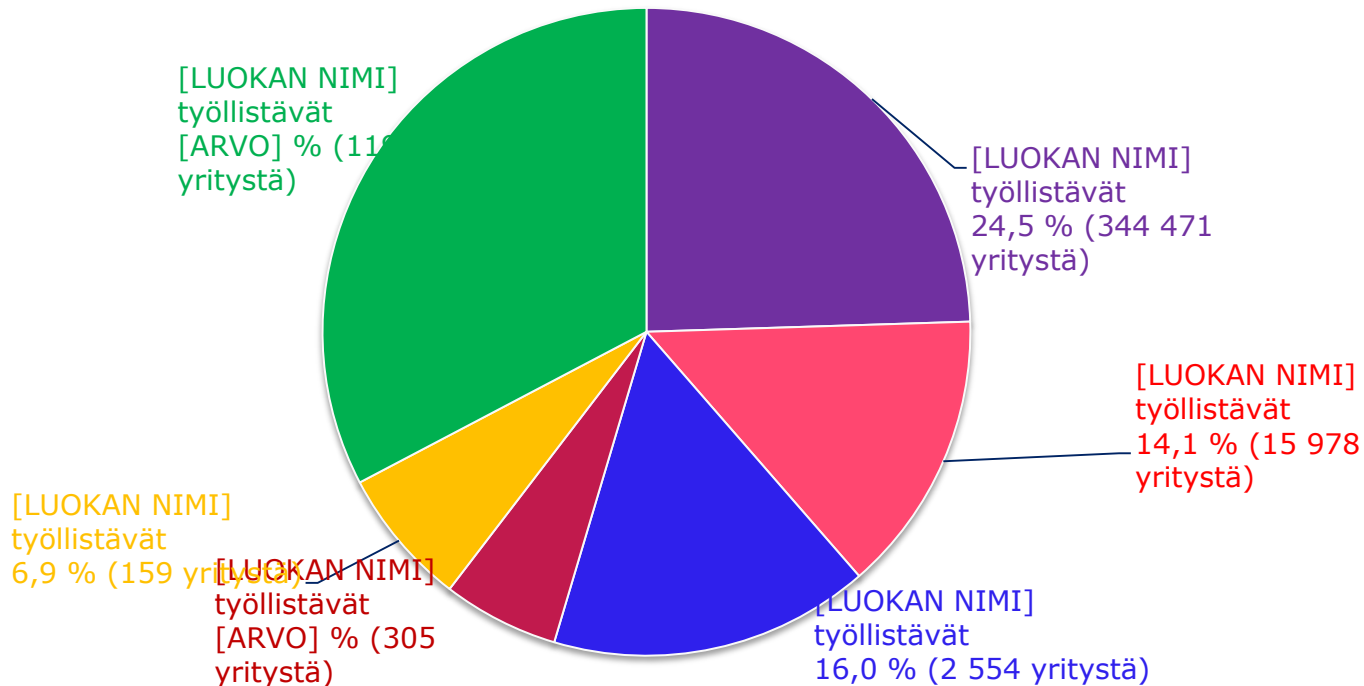
Yritysten investoinnit Suomessa ovat reaalisesti lähes 6 miljardia euroa alemmat kuin 2008

Tuotannolliset sekä tutkimus- ja kehittämisinvestoinnit Suomessa

Pk-yritysten osuus yritysten investoinneista on yli puolet, suuryritysten osuus on noin kolmannes

%-osuus yritysten kaikista aineellisista ja aineettomista nettoinvestoinneista Suomessa 2014

Investoinnit edellyttävät rahoitusta

- Yrityksillä on tarve investoida, mutta kyky investoida voi olla heikko (rahoitus puuttuu).
- Investointirahoituksen keinoja:
 1. Yritysverotus, yritystuet
 2. Julkinen rahoitus (EU, suorat tuet, Finnvera)
 3. Yksityinen rahoitus (omistaja, sijoittaja, pankit, Fintech-toimijat)
 4. Kulujen minimointi
- Yrityksille Tekesin kautta ohjatun julkisen TKI-rahoituksen määrä tulee kaksinkertaistaa tärkeimpien kilpailijamaiden suhteelliselle tasolle = 200 MEUR lisäpanostus.
- Minkälainen veromalli edistäisi investointeja? Taloustutkimuksen kysely 6/2016.

YRITYSVEROTUS, INVESTOINNIT JA KASVU

**Teknologiateollisuus ry:n jäsenyrityksille
tehdyn kyselyn tulokset, kesäkuu 2016**

**Taloustutkimus Oy:
Pasi Holm, Pasi Huovinen ja Juhani Koskinen**

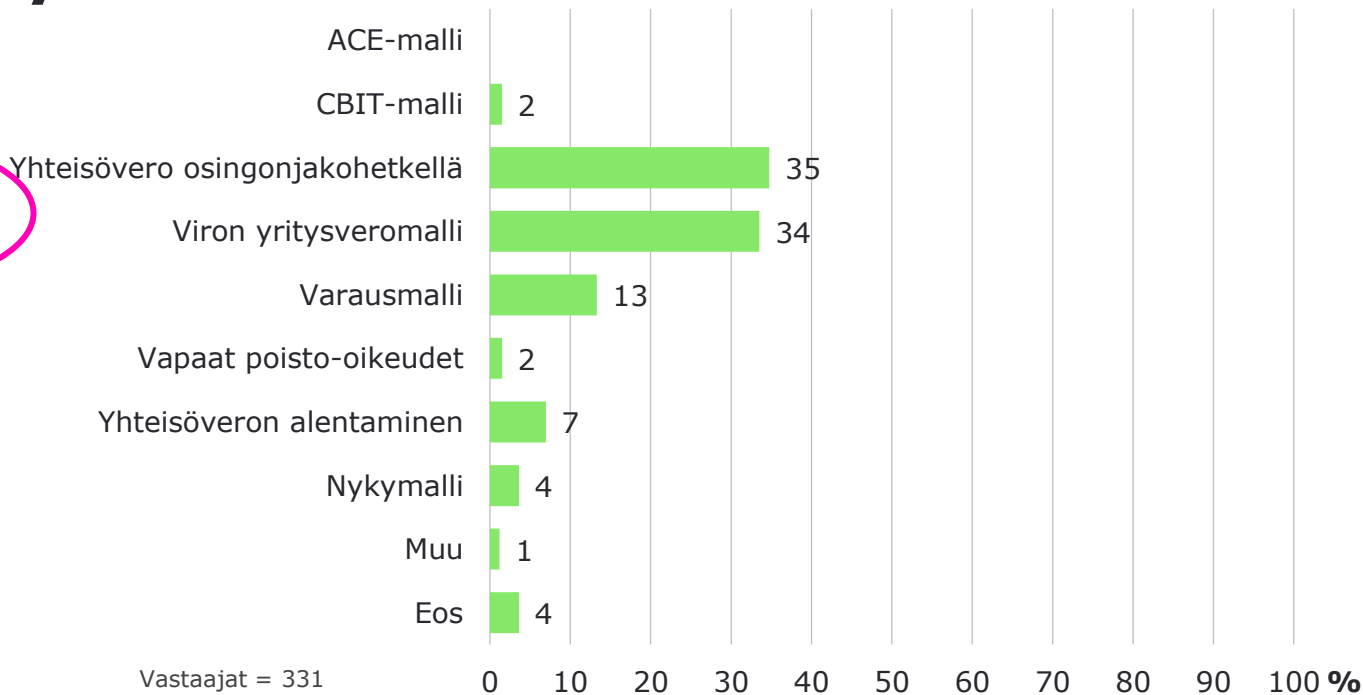
Veroselvityksen päätulokset:

- Suomen kilpailukyvyn palauttaminen ja ylläpitäminen edellyttää myös yritysverotuksen uudistamista, jotta investoinnit ja vienti saadaan kasvuun.
- Yrityksillä on paljon investointitarpeita. Yli 90 %:lla yrityksistä on tarve investoida kiinteisiin investointeihin Suomessa tulevan kolmen vuoden aikana. Henkilöstö- ja osaamisinvestointitarpeita on 95 %:lla yrityksistä.
- Kyky toteuttaa investointeja on useasti heikko. Varsinkin pk-yrityksillä on vaikeuksia saada tarvitsemaansa investointirahoitusta.

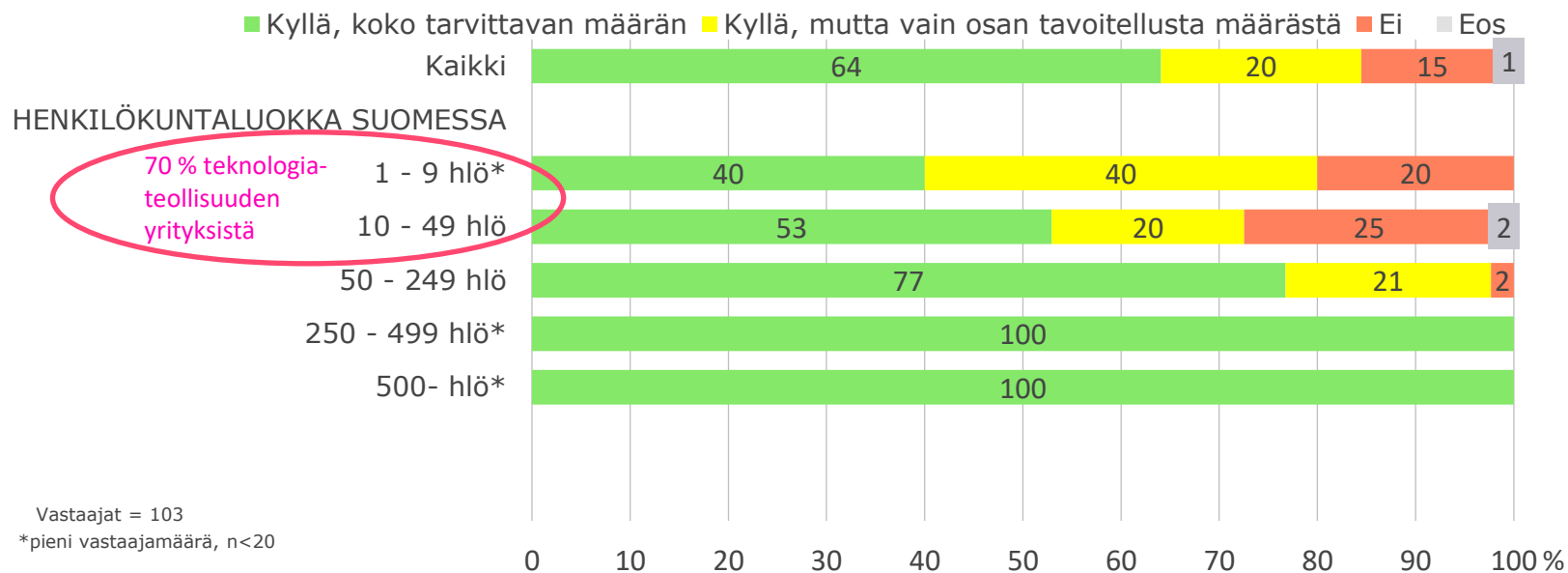
Teknolomiteollisuuden yritykset toivovat merkittävää yritysverotuksen uudistamista - mieluisin yritysveromalli

82 % yrityksistä kannattaa verotusta lykkäävää mallia.

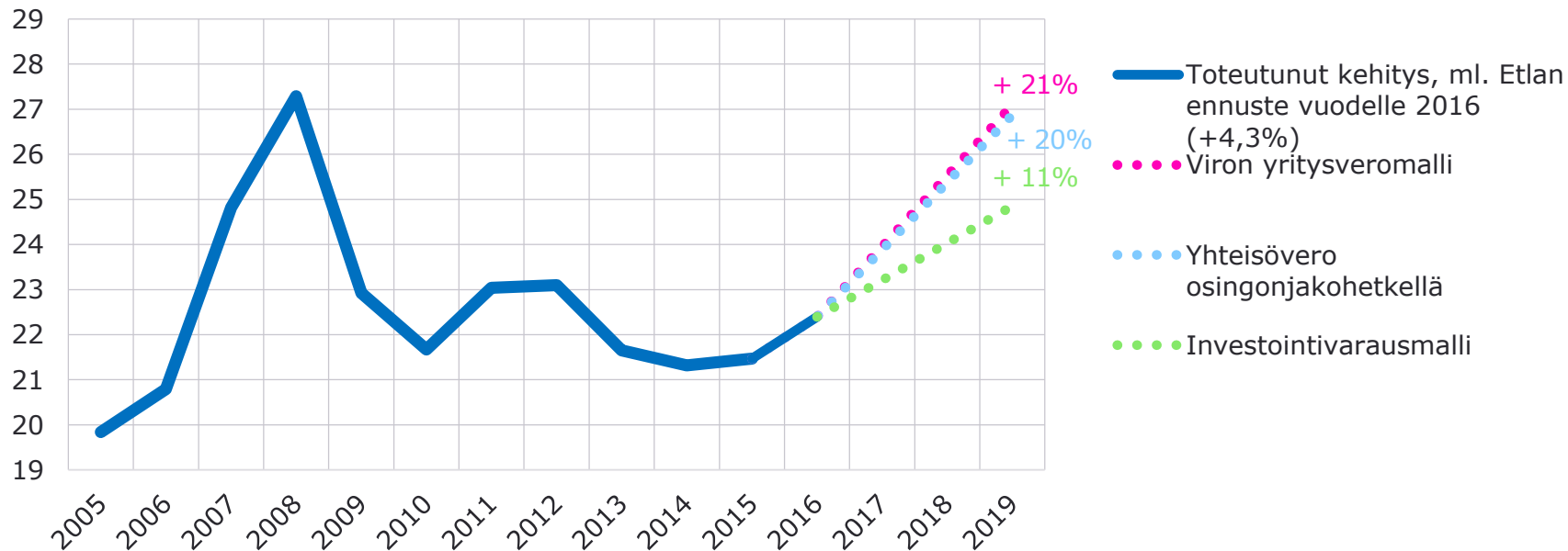
Investointirahoitusta pankista hakeneet yritykset: pk-yrityksillä on vaikeuksia saada tarvitsemaansa pankki- tai muun vieraan pääoman ehtoista investointirahoitusta

70 % teknologia-
teollisuuden
yrityksistä

Yritysten arvio veromallien investointivaikutuksista, jos ne oletetaan yhtä suuriksi koko elinkeinoelämässä

Investointivaikutuksissa oletetaan, että mallit tulisivat voimaan vuoden 2017 alussa

Verotuksen tiekartta

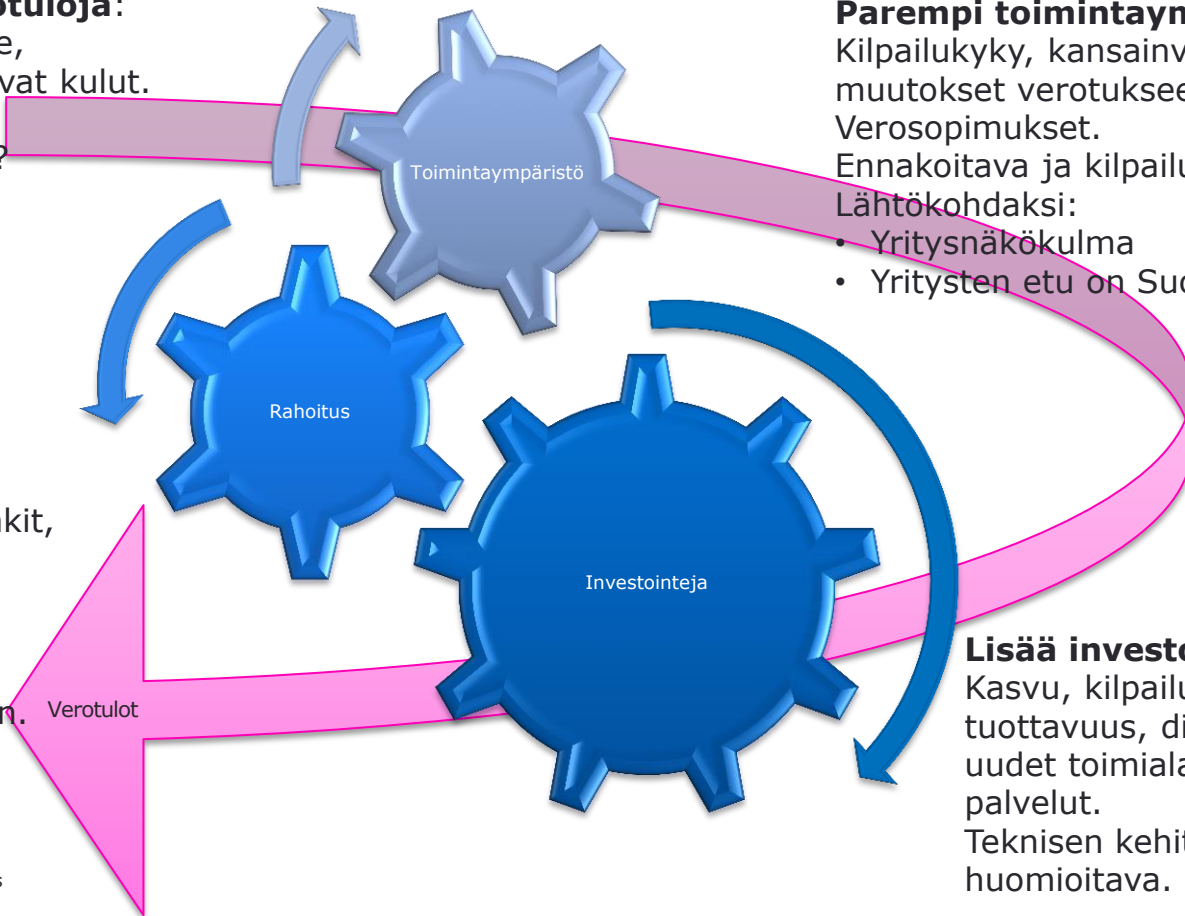

Verotuksen tiekartta

- Hallitus totesi budjettiriihessä 31.8.2017, että verotukseen tehdään tiekartta. Tavoitteena on ”parantaa verotuksen ennustettavuutta ja hakea vastauksia siihen, millainen tulevaisuuden verojärjestelmän tulisi olla, kun sen pitää pystyä myös vastaamaan teknologisen kehittymiseen, keinoälyyn ja robotisaatioon.”
- Aikataulu: 4/2018-4/2019.
- Teknologiateollisuus ry:llä on myös käynnissä verotuksen tiekartan valmistelu. Pääotsikoina:
 - Investoinnit ja niiden rahoitus
 - Toimintaympäristö
 - Verotuksen tulevaisuus

Paine saada **lisää verotuloja**:
heikentyvä huoltosuhte,
julkisen sektorin kasvavat kulut.
Mitä pitäisi verottaa,
mitä ei pitäisi verottaa?

Lisää rahoitusta:
Verotus, sijoittajat,
TKI-tuet, EU-tuet, pankit,
Fintech.
Ennakoitava ja
kilpailukykyinen
verotus kannustaa
investoimaan Suomeen.

Parempi toimintaympäristö:

Kilpailukyky, kansainväliset
muutokset verotukseen.
Verosopimukset.
Ennakoitava ja kilpailukykyinen verotus
Lähtökohdaksi:
• Yritysnäkökulma
• Yritysten etu on Suomen etu

Lisää investointeja:

Kasvu, kilpailukyky, työpaikat,
tuottavuus, digitalisaatio,
uudet toimialat ja tuotteet/
palvelut.
Teknisen kehityksen vaikutus
huomioitava.

Verotuksella on vaikutus teollisuuden elinvoimaisuuteen – verotuksen tulevaisuus

- Suomen verojärjestelmän ja toimintaympäristön tulee olla houkutteleva ja kilpailukykyinen. Miten?
- Minkälaisella verotuksella teollisuudelle suurin vaikutus - negatiivinen tai positiivinen?
- Tarvitaan lisää verotuloja: Mitä pitäisi verottaa, mitä ei pitäisi verottaa?
- Mihin tulisi verotuksella ohjata?

Liitteet:

- **Taloustutkimuksen yritysverokysely:
veromallien kuvaus ja investointitarvegraafit**
- **Teknologiateollisuus ry:n budjettiriihilinjaus
verotukien osalta 2017**
- **Uudistuva teknologiateollisuus -linjaus**

Veromallit - tausta

- Vastaajille tarjottiin kahdeksan eri yritysveromallia, joista pyydettiin valitsemaan yrityksen näkökulmasta enintään kolme tärkeysjärjestyksessä mieluisinta.
- Kyselyssä ohjeistettiin, että tarkoitus on arvioida erilaisia yritysverojärjestelmiä sen valossa, mikä annetuista vaihtoehtoista parantaisi yrityksen kykyä ja halua investoida Suomessa ja / tai saada ulkopuolista rahoitusta investointeihin.
- Eri vaihtoehdoissa esitettävien veroprosenttien todettiin olevan suuntaa-antavia eikä vastaajayritysten tarkoituksena ollut pohtia erilaisten yritysverojärjestelmien vaikutuksia valtiontalouteen.
- Seuraavaksi tarkastellaan veromallien kuvauksia. Veromallien nimet (lyhennelmät) oli tarkoituksella poistettu kyselystä, jotta vastaukset perustuisivat mallin kuvaukseen eivätkä nimeen.

Veromallit I

- 1. Nettovarallisuusvähennys (ACE-malli):** Yritys saisi tehdä verotettavasta tuloksestaan nettovarallisuuden suuruudesta riippuvan vähennyksen, kun nykyisellään tätä oikeutta ei ole. Vähennys laskettaisiin seuraavasti: yrityksen nettovarallisuus x Suomen valtionlainan korkoprosentti (tällä hetkellä n. 1%). Yrityksen todellinen veroaste laskisi, riippuen yhtiön nettovarallisuuden määrästä. Osinkoverotuksen huojuksia pienennettäisiin nykyisestä.
- 2. Korkojen vähennysoikeuden rajoittaminen, yhteisöveron alentaminen (CBIT-malli):** Yrityksen oikeutta vähentää korkomenoja verotettavasta tuloksesta rajoitettaisiin entisestään. Tämä koskisi myös pankki- tai muun vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen korkomenoja. Nykyisellään yrityksillä on lähtökohtaisesti oikeus vähentää korkomenot kokonaisuudessaan. Konserniyritysten välillä maksettujen korkomenojen vähennysoikeutta on kuitenkin rajoitettu.* Yhteisöveroa laskettaisiin muutaman prosenttiyksikön. Osinkoverotus pysyisi entisellään.

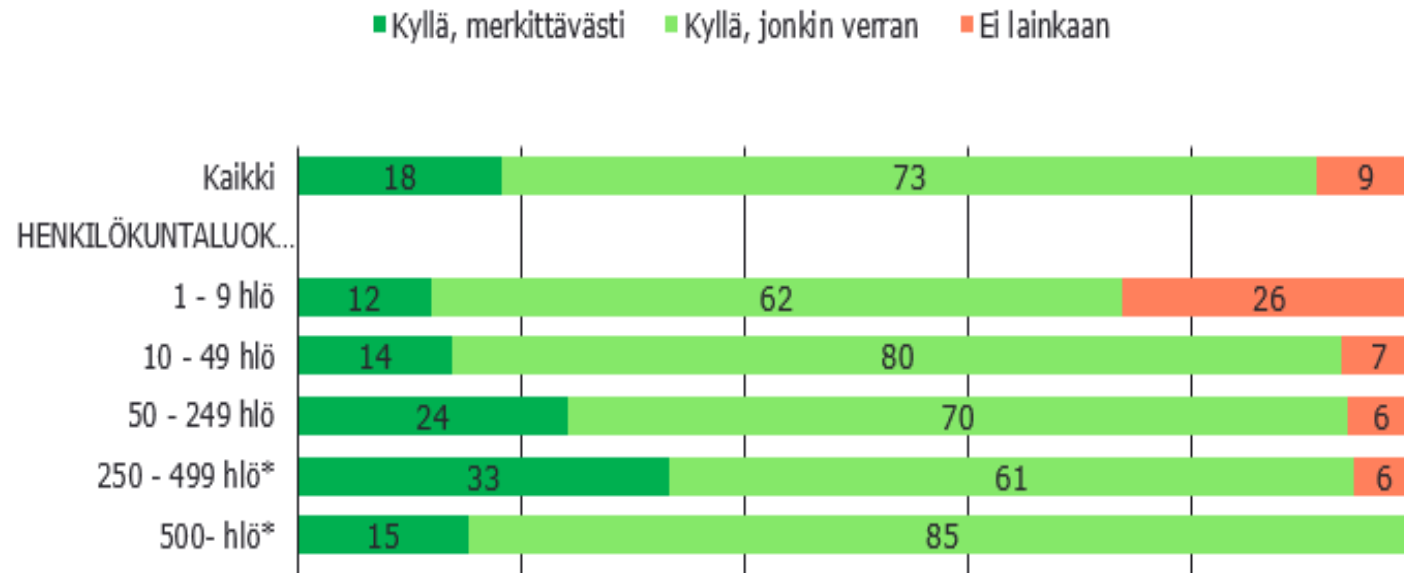
*) Nykyisellään konserniyritysten välisten maksamien nettokorkomenojen (korkotulot-korkomenot) vähennyskelpoisuutta on rajattu, mikäli nettokorkomenoja on yli 500 000 euroa vuodessa ja niiden määrä ylittää 25 % oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Rajoitus koskee kansallisia ja rajat ylittäviä korkosuorituksia.

Veromallit II

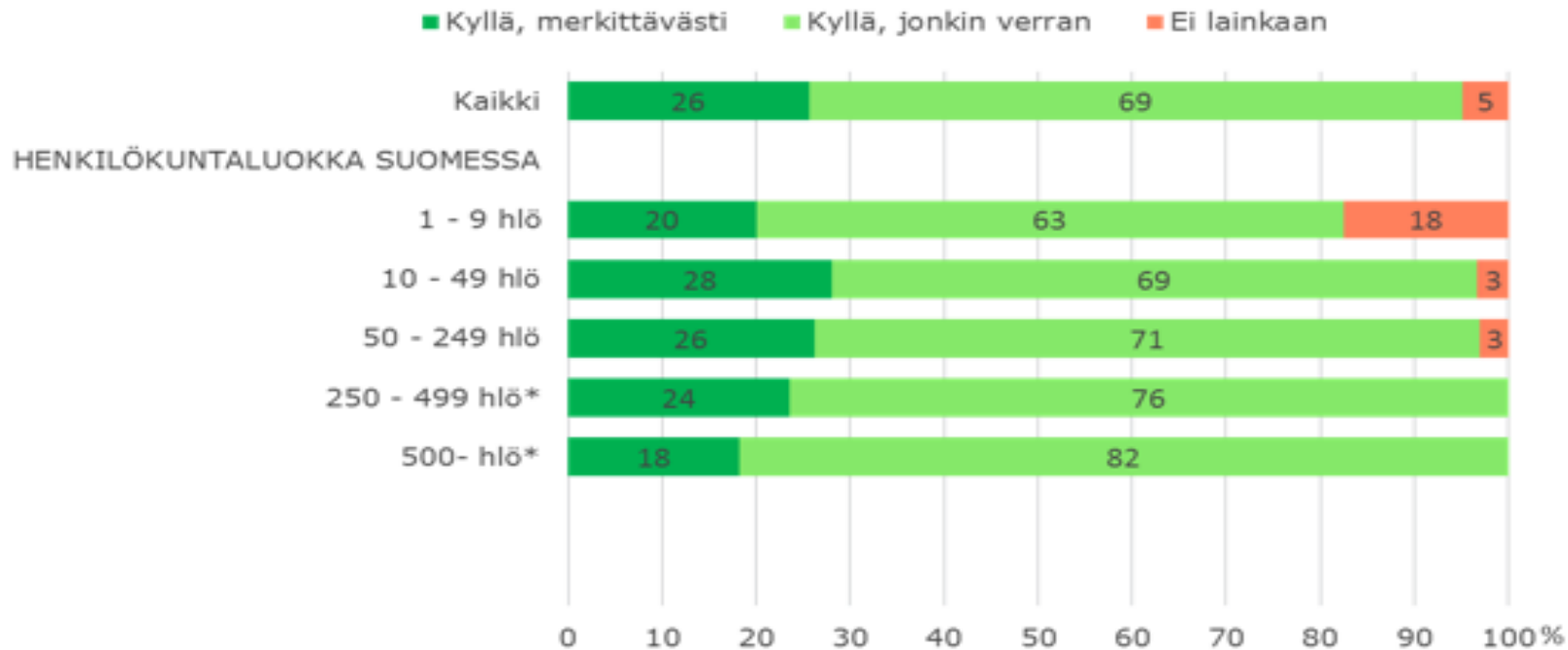
- 3. Yhteisövero osingonjakohetkellä:** Yrityksen voittoa verotettaisiin nykyisellä yhteisöverokannalla (20%) siinä vaiheessa, kun osinkoa maksetaan. Yritykseen jätettäviä voittoja ei verotettaisi. Osinkoverotus säilyisi nykyisellään.
- 4. Korotettu yhteisövero osingonjakohetkellä ja osinkoveron poisto (Viron yritysveromalli):** Yrityksen voittoa verotettaisiin yhteisöverokannalla (noin 26%) siinä vaiheessa, kun osinkoa maksetaan. Yritykseen jätettäviä voittoja ei verotettaisi. Osinkoverotuksesta luovuttaisiin kokonaan.
- 5. Varausmalli:** Yritys saisi muodostaa varauksen, johon se voisi siirtää vuosittain esim. 30 % voitostaan. Varaukseen siirretyistä varoista ei maksettaisi veroa, mikäli varausta puretaan tulevia investointeja tai tappioita vastaan. Mikäli varausta ei käytettäisi investointeihin tai tappioita vastaan, varaus purkautuisi viimeistään kuudentena vuonna varauksen luomisesta ja olisi veronalaista tuloa. Osinkoverotus säilyisi nykyisellään.
- 6. Vapaat poisto-oikeudet:** Yrityksen käyttöomaisuuden poisto-oikeutta laajennettaisiin kohti vapaata poisto-oikeutta. Osinkoverotus säilyisi nykyisellään.
- 7. Yhteisöveron alentaminen:** Yhteisöveroastetta laskettaisiin edelleen (esim. 17-18 %:iin). Osinkoverotus säilyisi nykyisellään.
- 8. Nykymalli:** Yritysverotus ja osinkoverotus säilyvät nykyisellään.

Onko yrityksellänne tarve investoida kiinteisiin investointeihin Suomessa tulevan kolmen vuoden aikana?

Vastaajat = 331

Onko yrityksellänne tarve investoida henkilöstöön ja osaamiseen Suomessa lähivuosina?

Verotuki	Määrä	Peruste	Ehdotus	Huomioitavaa
Teollisuuden ja konesalien (+kaivosten) alempi sähköverokanta	609 M€ + 13 M€	Kv. kilpailukyky	Ei tule korottaa, Suomessa teollisuuden verokanta korkeampi kuin EU-kilpailijat. Hallitusohjelma: teollisuuden kuluja ei koroteta.	Tämän osalta on ehdottomasti verrattava kansainväliseen tilanteeseen, jotta yritysten kilpailukyky ei vaarannu
Irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenon jaksottaminen	565 M€	Kasvu	Ei tule kiristää.	Tärkeä, jotta kannustaa investointeihin. Nyt yli 80%:lla yrityksistä tuotantokapasiteetti täyskäytössä.
Energiaintensiivisten yritysten veronpalautus	211 M€ (2016)	Kv. kilpailukyky	Ei tule heikentää. Energiaintensiivinen ala työllistää n. 50.000 ja muodostaa n. 44% koko Suomen viennistä. Hallitusohjelma: teollisuuden kuluja ei koroteta.	Kaikilla tärkeimmillä kilpailijamailla käytössä. Tämän osalta on ehdottomasti verrattava kansainväliseen tilanteeseen, jotta yritysten kilpailukyky ei vaarannu.
Voitonjaon verotuet	415 M€ (2016)	Kasvu	Ei tule heikentää, järjestelmää voi yksinkertaistaa.	Pk-yrityksille erittäin tärkeä asia. Vaikuttaa yrittämisen kannustavuuteen ja työllistämiseen.
Perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoshuojennus	141 M€ + 25 M€	Kasvu	Ei tule kiristää	Pk-yrityksille erittäin tärkeä asia. Vaikuttaa yritystoiminnan jatkuvuuteen, investointeihin ja työllistämiseen.

Uudistuva teknologiateollisuus -linjaus

Veropolitiikka ennustettavaksi ja kilpailukykyä edistäväksi

- Maailma elää globaalissa verokilpailussa. Verotuksen keskeisenä tavoitteena tulee olla kilpailukykyisen ja ennustettavan toimintaympäristön luominen, jotta Suomessa on kannustavaa tehdä työtä, toimia, investoida, omistaa ja työllistää, ja Suomi houkuttelee maailman parhaita osaajia ja investointeja.
- Suomelle tulee luoda pitkäaikainen verotuksen tiekartta ja visio siitä, miten verotuksen keinoin tuetaan investointeja Suomeen. Myös työn verotuksen kannustavuudesta tulee huolehtia. Pitkän aikavälin sitoutuminen ja ennakoitavuus lisäävät Suomen houkuttelevuutta investointien kohdemaana ja yritysten sijoittautumisvaltiona.
- Tiekartassa tulee huomioida globaalin verokilpailun lisäksi työn tekemisen muuttumisen, robotiikan, digitalisaation, uusien toimialojen, rakennemuutosten ja ympäristönäkökulmien vaikutus verotukseen.
- Digitalisaatio vie kohti reaaliaikataloutta. Myös siirtymää kohti reaaliaikaista verotusta tulee edistää.
- Ohjelmistojen lähdeverotuksen kaksinkertaista verotusta aiheuttavat ongelmat tulee ratkaista neuvottelemalla verosopimukset uudelleen. Ongelma koskettaa paitsi ohjelmistoalaa, myös kaikkea vientiä, jossa ohjelmiston käyttöoikeus myydään palvelun tai tavarana osana.